

XIV RAJD WIOSENNY AKTK - 14.04.2018

Oleśnica - Beszowa - Zborówek - Pacanów - Niziny-Młyńczyska

Start w dawnym grodzisku Oleśnickich, Zborowskich¹,
rzadko kto dziś wspomina biskupa Zbigniewa²,
Samuel bardziej znany z poczynąń łotrowskich³,
fach murarski od zarań dziejów tu dojrzewał.

W tym rzemiośle sława Oleśniczan do dziś trwa,
ludność przeżyła protestantyzm, Rakoczego⁴,
od Szwedów coś w niej pozostało, w genach to ma,
a mieszkańcy nie lgną do gniazda rodzinnego.

Kościół Wniebowzięcia wielokrotnie w budowie⁵,
prezbiterium z główną nawą - częścią najstarszą,
zniszczony po przejściu frontu w wojnie światowej⁶,
drewniane krucyfiksy pamiątką najtrwalszą.

Ksiądz proboszcz chwali znanych, słynnych Oleśniczan,
włodarzy gminnych i wspierających parafian,
„Oleśnickie Echa” dają gminie oblicza,
promocyjna książka o gminie do nas trafia⁷.

W słoneczku i przy skowronków trelach marsz naprzód,
w planie historyczna w okolicy Beszowa⁸,
przeprawa przez nawodnione błotka - żaden trud,
a już w centrum znana nam grupa rowerowa⁹.

Staszowianie towarzyszą w dalszych zmaganiach,
zabytkowy obiekt, dziś niestety zamknięty¹⁰,
z tyłu ruina pierwotnego się wyłania¹¹,
budynek klasztorny przez probostwo zajęty.

Szczegóły o Beszowej Bogusia wyjawia,
Kordecki tutaj Paulinami kierował,
zaś w stawach klasztornych zakon rybę odławiał,
w obrazie wsi - stara i nowa zabudowa.

W bramie murów wejściowych przyczernione rzeźby,
poza nurami poszarzały Nepomucen,
na wysokiej kolumnie dwóch świętych się pręży,
w obrębie murów ściętego klonu wielki pień.

Zaciekawia też stara, drewniana dzwonnica,
prawdopodobnie już od lat wielu nieczynna,
kudłate drzewo jak przystrojona gromnica,
jego szata, podobizna - naprawdę dziwna.

Zborówek - kolejny etap naszej wędrówki,
stada kuropatw, bażantów - wśród uprawnych pól,
w sadach zwykle biało-różowe kolorówki¹²,
na stajach ziemniaczanych ochronny biały strój¹³.

Niestety w wioskach wśród willi chałupy stare,
tylko czasowo lub na stałe opuszczone,
liczne kapliczki symbolizujące wiarę,
przecudny Chrystus Frasobliwy na cokole.

Cel - najstarszy drewniany kościół w Świętokrzyskim¹⁴,
święty Idzi i Mikołaj - sprytnie sprzężeni¹⁵,
tryptyk, Chrystus na krzyżu - Wawelowi bliski¹⁶.
A ołtarz główny ? Nie znaleziono korzeni !

Przed Książnicami dalekosiężne widoki,
Heniu w mig rozpoznaje kochane Beskidy,
Jędrrek utrwala Nepomucena uroki,
w ogródku ten święty, prawdziwy, czy na niby ?

Wreszcie Centrum Koziółka / Matołka, Pacanów¹⁷,
kościół świętego Marcina, już bazylika¹⁸,
cudowny krucyfiks ściąga pielgrzymów, fanów,
Piłsudski także tego grodu nie unikał.

Na Rynku święty Florian, Koziółek - Matołek,
tuż obok pomnik ku pamięci Piłsudskiego¹⁹,
ludzi zwiedzających miasto ilości spore,
także miejsce zaplecza gastronomicznego.

Krótki odpoczynek. Coś dla ducha i ciała.
Potem jazda busami na Niziny-Młyńczyska²⁰,
jest też rowerami grupa staszowska cała,
przy dworku nad stawem - rozpalanie ogniska.

Integracja zebranych pod batutą Jacka,
pachnąca, zarumieniona kielbaska z grilla ...
Wiwat AKaTeKowska i Staszowska paczka !
Dalszych takich łączonych wypadów ! Tak trzymać !

W przebojach Jacka - Beata, Ilona, Ela,
na stołach piwko, nalewki, wino z kranika,
niektórym się nawet chęć do tańca udziela,
nie brak oczywiście klubowego śpiewnika.

Śpiewogra łączy ludzi, poprawia nastroje,
Gutek ze wszystkimi od początku jest na ty,
zabytkowe ścian i zadaszenia wystroje ...
W lot podsumowanie: Rajd niezwykle bogaty !!!

Kielce, 18.04.2018 r.

*Stanisław Janusz Komorowski „Roch”
Przewodnik Świętokrzyski PTTK*

Przypisy :

1. *Oleśnica, prawa miejskie 1470 - 1869, Oleśnicy, Zborowscy, Lanckorońscy.*
2. *Zbigniew Oleśnicki, pochodził z Oleśnicy, walczył pod Grunwaldem, biskup w latach 1423/55, I-y kardynał w historii polskiego kościoła.*
3. *Samuel Zborowski, syn Marcina, hetman, zawadiaka, przeciwnik Stefana Batorego, ścigany w Krakowie w 1584, pochowany w Oleśnicy.*
4. *W 1563 w Oleśnicy, założył zbór kalwiński Marcin Zborowski.*
5. *I-y kościół p.w. św. Floriana, tablica erekcyjna 1406, obecny p.w. Wniebowzięcia NMP na fundamentach XV-wiecznego, wybudowany w połowie XIX wieku.*
6. *Ogromne zniszczenia kościoła w 1945, przez Oleśnicę przechodził front II WŚ.*
7. *Książka „Oleśnica” pochodzącej stąd autorki, Teresy Romańskiej-Faściszewskiej, 2007.*
8. *Miejscowość XIII-wieczna, w 1325 była podzielona na Rycerską i Biskupią.*
9. *Do grupy AKTK dołączają tutaj rowerzyści ze Staszowskiego Koła Grodzkiego PTTK i uczestniczą z grupą kielecką w dalszym rajdzie.*
10. *Obecny kościół p.w. św. Piotra i Pawła obok zachowanych jeszcze ruin pierwotnego, należącego do Zespołu Klasztoru Paulinów z 1407, w zachowanym skrzydle klasztoru obecnie plebania, kościół odrestaurowany w 1697 i 1886/89.*
11. *Ruina XVII- wiecznej Kaplicy Aniołów Stróżów.*
12. *Biało kwitnące w sadach śliwy, wiśnie, a różowo - masowo tu hodowane brzoskwinie.*
13. *Świeżo zasadzone ziemniaki, dla szybszej wegetacji pokrywane białymi wielohektarowymi płachtami.*
14. *Zborówek, najstarszy w Świętokrzyskim drewniany kościół p.w. św. Idziego z 1459 roku, pierwsza fundacja Władysława Hermana miała miejsce już w 1085 roku.*
15. *Ze starym drewnianym kościołem pięknie architektonicznie połączony nowy murowany kościół p.w. św. Mikołaja z 1908 roku.*
16. *Szczególne zabytki tego sprzężonego kościoła : Tryptyk św. Mikołaja oraz Chrystus na Krzyżu pochodzące prawdopodobnie z Katedry Wawelskiej.*
17. *Europejskie Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie, od 2010 roku.*
18. *Kościół p.w. św. Marcina, I-a parafia już w 1110, biskup krakowski Maurus, I- kościół z XIII wieku, zniszczony przez Szwedów i Rakoczego, odbudowywany w XVII - XIX w., główny zabytek Kaplica Jezusa Konającego z 1633, obecnie Sanktuarium. Od 2008 tytuł Bazyliki Mniejszej.*
19. *Pomnik pamięci Józefa Piłsudskiego, przebywającego w Pacanowie w 1924 roku.*
20. *Spotkanie integracyjne w miejscowości Niziny-Młyńczyska w pięknym powojennym Dworcu Staropolskim.*